

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Sotsiaalminister
määrus
algtekst
RTL 1999, 152, 2149

Koolieelse lasteasutuse tervisekaitse-, tervise edendamise, päevakava koostamise ja toitlustamise nõuete kinnitamine

Vastu võetud 25.10.1999 nr 64

Rahvatervise seaduse (RT I 1995, 57, 978; 1996, 3, 56; 49, 953; 1997, 37/38, 569; 1999, 30, 415) paragrahvi 12 lõike 3, koolieelse lasteasutuse seaduse (RT I 1999, 27, 387) paragrahvi 11 lõike 2 punkti 2 ja paragrahvi 23 lõike 1 punktide 1, 2 ja 3 ning erakooliseaduse (RT I 1998, 57, 859; 1999, 24, 358; 51, 550) paragrahvi 5 lõike 5 punkti 4 alusel määratud:

1. Kehtestada «Koolieelse lasteasutuse tervisekaitse-, tervise edendamise, päevakava koostamise ja toitlustamise nõuded» (lisatud).
2. Tunnistada kehtetuks sotsiaalministri 14. märtsi 1996. a määrus nr 7 «Koolieelse lasteasutuse tervisekaitsenormid ja -eeskirjad TKNE-6/1996» (RTL 1996, 39, 252), välja arvatud nimetatud eeskirjade punkti 1 alapunkt 2 ja punktid 2 kuni 4, mis kaotavad kehtivuse 1. jaanuaril 2001. a.
3. Käesoleva määrusega kehtestatud «Koolieelse lasteasutuse tervisekaitse-, tervise edendamise, päevakava koostamise ja toitlustamise nõuded» punktid 2–7 jõustuvad 1. jaanuaril 2001. a.

Minister Eiki NESTOR

Kantsler Hannes DANILOV

Kinnitatud
sotsiaalministri 25. oktoobri 1999. a määrusega nr 64

KOOLIEELSE LASTEASUTUSE TERVISEKAITSE-, TERVISE EDENDAMISE, PÄEVAKAVA KOOSTAMISE JA TOITLUSTAMISE NÕUDED

I. ÜLDSÄTTED

1. Käesolevad nõuded kehtivad koolieelse lasteasutuse (edaspidi lasteasutus) maa-alale, hoonetele, ruumidele, sisustusele, lapse tervise edendamisele, päevakava koostamisele ja toitlustamisele.
2. Lapse tervise edendamise eesmärk lasteasutuses on tervisliku eluviisi kujundamine lastel, lapse tervise hoidmine ja tugevdamine, haigestumise ja krooniliste haiguste väljakujunemise vähendamine ning igale lapsele võimete kohaseks arenguks vajalike tingimuste loomine.
3. Lasteasutuse renoveerimise ja ehitamise projekt kooskõlastatakse tervisekaitsetalitusega.
4. Käesolevates nõuetes on kasutatud koolieelse lasteasutuse seaduse ja erakooliseaduse mõisteid.

II. TERVISEKAITSENÕUDED

5. Maa-ala.

- 5.1. Lasteasutusel peab olema omaette maa-ala. Lasteasutuse maa-ala peab asuma võimalikult eemal magistraalteedest ja tänavatest, tööstus-, kommunaal- ning muudest ettevõtetest, mis võivad tekitada müra, saastata õhku või vähendada insolatsiooni. Lasteasutuse maa-alaga piirnevad teed ja tänavad peavad olema tolmuvaba kõvakatttega.
- 5.2. Maa-ala suurus, kaasa arvatud hoonete aluse osa pindala, peab olema vähemalt 40 m² ühe lapse kohta.
- 5.3. Maa-ala piiratakse piirdeaiaga.
- 5.4. Vähemalt 40% maa-alast peab olema haljastatud. Kui lasteasutus asub metsa või pargi vahetus läheduses, võib haljastatav pind olla väiksem. Haljastuses ei tohi kasutada mürgiseid taimi.
- 5.5. Maa-ala planeerimisel nähakse ette igale rühmale mänguväljak, ühine võimlemisväljak, varikatus laste kaitseks päikese ja vihma eest ning majandusõu.
- 5.6. Sõimerühma mänguväljaku pindala on vähemalt 7,5 m² ühe lapse kohta, lasteaiarühma mänguväljaku pindala on vähemalt 7,2 m² ühe lapse kohta.

- 5.7. Mänguväljakute pinnakatteks on muru ja kõvakattega teed või platsid ratastega sõitmiseks ning hälviklastele abivahenditega liikumiseks.
- 5.8. Mängu- ja võimlemisvahendite, kaasa arvatud liivakastide konstruktsioon, mõõtmed ning pindade viimistlus peavad vastama laste eale ja kasvule ning tagama ohutu kasutuse.
- 5.9. Majandusõu planeeritakse maa-ala põhjapoolsesse ossa köögi ja teiste majandusruumide sissepääsude poolele, eraldi väljapääsuga tänavale. Majandusõuel paiknevad pesukuivatuspostid, vaibakloppimispuu.
- 5.10. Prügiurnid või -konteinerid peavad paiknema vähemalt 25 meetri kaugusel lasteasutuse hoonest.
- 5.11. Sõidu- ja jalgteed, mis ühendavad hoone sissekäike tänavaga, ehitatakse konarusteta ning kergesti puhastatavast materjalist kattega.
- 5.12. Maa-alal tagatakse kunstlik valgustus.

6. Ruumid (hooned).

- 6.1. Lasteasutuse hoone projekteeritakse ühe või kahekorruselisena, mitte enam kui kuuele rühmale. Projekteerimisel peab arvestama hälviklastele kehtivaid erinõudeid. Keldrikorrusele on lubatud projekteerida abi- ja laoruumid.
- 6.2. Rühmaruumid planeeritakse hoone ida-, kagu- ja lõunapoolsesse ossa, köök põhjapoolsesse ossa.
- 6.3. Hoone sissepääsudele projekteeritakse tuulekoda, välistreppidele varikatus. Sissepääsud peavad tagama laste takistuseeta pääsu ruumidesse (vähemalt üks sissepääs nelja rühma kohta).
- 6.4. Kolme- kuni kuuerühmalises lasteasutuses peab köögil, tervishoiuruumidel ja pesuköögil olema eraldi sissepääs.
- 6.5. Ruumide planeerimisel nähakse ette omaette ruumid igale rühmale (edaspidi rühmaruumid), köök, muusikasaal, võimlemisruumid, majandus- ja personaliruumid, pesuköök, tervishoiuruumid.
- 6.6. Kõik lasteasutuse aknad peavad olema sissepoole avatavad.
- 6.7. Kolme- kuni kuuerühmaliste lasteasutustele vajalikud ruumid ja nende nõutav pindala on toodud tabelis 1.

Tabel 1

Ruumide liigid ja nõutav pindala

Ruumi liigid	Pindala m ² , mitte alla
1. Rühmaruumid	
1.1. riietusruum	1,0 ühele lapsele
1.2. mänguruum	2,5–3,5 ühele lapsele
1.3. magamisruum	2,0 ühele lapsele
1.4. tualettruum	1,0 ühele lapsele
1.5. toidunõudepesuruum (koht)	3,0
1.6. koristusinventari ja puhastusvahendite ruum (kapp)	1,5
1.7. riie kuivatamisruum	4,0
2. Tervishoiuruumid	
2.1. tervishoiutöötaja ruum	15,0 (5 x 3 m)
2.2. haige lapse tuba	6,0
2.3. eripedagoogi ruum	12,0
2.4. tualettruum	2,0
3. Köögiruumid	
3.1. toiduainete ettevalmistusruum	8,0–12,0
3.2. kuumköök, koht kööginõude pesuks	24,0–30,0
3.3. toiduainete ladu	8,0–12,0
3.4. juurviljaladu	6,0
3.5. personaliruum koos WC-ruumiga	6,0
4. Pesuköögiruumid	
4.1. pesu pesemisruum koos mustapesuruumiga	12,0
4.2. pesu triikimisruum koos pesulaoga	12,0
5. Muusikasaal	65,0–70,0
6. Võimlemisruumid	
6.1. võimlemissaal	85,0–90,0
6.2. inventariruum	6,0
6.3. ümberriietuse- ja pesemisruum eraldi poistele ja tüdrukutele	10,0 + 10,0
7. Majandus- ja personaliruumid	
7.1. lasteasutuse juhataja ruum	9,0
7.2. majandusjuhataja ruum	6,0
7.3. personaliruum koos WC-ruumiga	6,0
7.4. meetodikaruum	12,0
7.5. inventariladu	vastavalt vajadusele

Märkus. Muusikasaal ja võimlemissaal võivad olla ühendatavad. Kehapuuetega lastele peab olema ette nähtud eraldi tualettruum vähemalt 5,5 m².

6.8. Ühe- või kahe- või kolme-ruumilise lasteasutuse projekteerimisel planeeritakse järgmised ruumid: mänguruum, magamisruum, köök, riietusruum ja tualettruum.

6.9. Lasteaiarühma tualettruumidesse projekteeritakse ustega kabiinid.

6.10. Lasteasutuse ruumide kõrgus peab olema vähemalt 3,0 m. Erijuhtudel, kooskõlastatult tervisekaitsetalitusega, võib ruumide kõrgus olla madalam. Seejuures suurendatakse rühmaruumide pindala nii, et ruumi kubatuur ei väheneks.

6.11. Lasteasutuse trepitarandi kõrgus peab olema vähemalt 1,3 m. Võrelise tarandi püstvarraste vahed ei tohi olla üle 0,1 m. Laste käsipuu kinnitatakse siseseinale 0,5 m kõrgusele trepiastmetest või kaldteest.

6.12. Lasteasutuse ujula projekteerimisel ja kasutamisel tuleb aluseks võtta Vabariigi Valitsuse 11. juuli 1996. a määrusega nr 185 (RT I 1996, 51, 971; 1997, 61, 1029) kinnitatud «Ujula tervisekaitsestandardid ja -eeskirjad TKNE-7/1996».

7. Ruumide viimistlus.

7.1. Rühmaruumide seinad peavad olema värvitud. Tualettruumi, köögi, pesuköögi ja nõudepesukoha seinad kaetakse 1,5 m kõrgusel niiskuskindlate kergesti puhastatavate ja desinfitseeritavate materjalidega (keraamiliste glasuurplaatidega).

7.2. Lasteasutuse põrandad peavad olema puitkattega. Muude materjalide kasutamine kooskõlastatakse kirjalikult tervisekaitsetalitusega. Tualettruumi, köögi ja pesuköögi põrandad kaetakse niiskuskindla, kareda, vett mitteläbilaskva, kergesti puhastatava ja desinfitseeritava materjaliga.

7.3. Lasteasutuse ehitamiseks ja remondiks kasutatavad materjalid peavad olema tervisele ohutud ning vastama Vabariigi Valitsuse 13. septembri 1996. a määrusega nr 230 (RT I 1996, 70, 1209; 1997, 61, 1029) kinnitatud «Ehitusmaterjalide ja -toodete nõuetele vastavuse tõendamine» nõuetele.

7.4. Lasteasutuse või rühmaruumi remondi ajaks peab asutuse või rühma tegevuse peatama.

8. Ruumide valgustus.

8.1. Lasteasutuse ruumides peab olema loomulik valgustus, välja arvatud personali tualettruum(id), laoruumid, toidunõudepesuruum ja teised abiruumid.

8.2. Lasteasutuse ruumide loomuliku valgustuse valgustustiheduse koefitsient (LVK) peab olema vähemalt 1,5%.

8.3. Akende ühepoolse asetuse korral ei tohi akna ja selle vastasseina kaugus olla üle 6,0 meetri.

8.4. Kunstlik (tehis-) valgustus peab tagama kõikide ruumide normile vastava, ühtlase ja hajutatud valguse. Tahvlile peab olema kohtvalgustus.

8.5. Ruumides, kus viibivad lapsed, tuleb madalpingevõrgu pistikupesad varustada võtme abil eemaldatava kattega või paigaldada vähemalt 1,8 meetri kõrgusele põrandast.

8.6. Kunstliku (tehis-) valgustuse valgustustiheduse minimaalväärtused peavad vastama tabelis 2 toodutele.

Tabel 2

Kunstliku valgustatuse normid lasteasutuse ruumides

Ruumi liigid	Minimaalne valgustustihedus luksides luminofoorlambid
1. Mänguruum, tervishoiutöötaja ruum, eripedagoogi ruum, tahvel	300 500
2. Riietusruum, tualettruum, muusika- ja võimlemissaal, köögiruumid, nõudepesuruum, personaliruum, haige lapse ruum	200
3. Magamisruum (kui kasutatakse ainult magamiseks), koridor, personali tualettruum	75

Märkus. Valgustustiheduse norm on antud riietusruumis horisontaalse tasapinna kohta 0,8 m kõrgusel põrandast, teistes ruumides – 0,5 m kõrgusel põrandast, tahvlil – vertikaalse pinna keskel.

8.7. Valgustustihedust mõõdetakse pärast renoveerimist, ümberehitamist, mittevastavuse kahtluse korral ja riikliku järelevalve ettekirjutuse alusel.

9. Vesivarustus, küte, ventilatsioon.

9.1. Lasteasutuses kasutatav vesi peab vastama veeseaduse (RT I 1994, 40, 655; 1996, 13, 241; 1998, 2, 47; 61, 978; 1999, 10, 155; 54, 538) alusel kehtestatud joogiveenõuetele.

9.2. Lasteasutuses peab olema külma- ja soojaveevõrk, reoveekanalisatsioon ja keskküte.

9.3. Ühe- või kahe- või kolme-ruumilises lasteasutuses on lubatud ahjuküte. Küttekolde suu ei tohi asuda rühmaruumides ja ahjud peavad olema kaitstud vähemalt kaks tundi enne laste saabumist.

9.4. Soojaveevõrk peab olema tervishoiutöötaja ruumis, haige lapse ruumis, tualettruumides, toidunõudepesuruumides, duširuumides, koristusinventari ruumis, köögi- ja pesuköögiruumides. Sooja vee temperatuur peab olema rühmaruumi kätepesukraanis ja dušis 37 °C ± 2 °C ning toidunõudepesuruumis, köögi- ja pesuköögiruumides vähemalt 65 °C ± 2 °C.

9.5. Suhteline õhuniiskus ruumides peab olema 40–60% ja ruumide temperatuur vastama tabelis 3 toodud näitajatele.

Tabel 3

Ruumide õhutemperatuur

Ruumi liigid	Õhutemperatuur °C
1. Rühmaruum, tervishoiuruumid	20–22
2. Muusika- ja võimlemissaal	18–20
3. Kõõgiruumid, personaliruum, pesukõõgiruum	mitte alla 18

9.6. Esimesel korrusel asuva rühmaruumi põrand kaetakse soojustatud põrandakattematerjaliga.

9.7. Ruumide õhutemperatuuride vahe välis- ja sisesinal ei tohi ületada 4 °C. Öhu ja põrand temperatuuride vahe ei tohi ületada 2 °C.

9.8. Õhutemperatuuri mõõtmiseks ruumides peab olema kaks olmetermeetrit, neist üks kinnitatakse sisesinale, teine välisseinale 1,5 m kõrgusele põrandast.

9.9. Lasteasutuse rühmaruumides peab olema loomulik ventilatsioon, kaasa arvatud ruumide tuulutamise võimalus akende kaudu.

9.10. Kuumkõõgis, pesukõõgis ja rühma riietekuivatusruumis on nõutav sundventilatsioon.

9.11. Pesukõõgi ja rühma riietekuivatusruumi projekteeritakse mitte vähem kui viiekordne öhu juurdevool ning viiekordne väljatõmme ühes tunnis. Kuumkõõgi õhuvahetuse vajadust arvestatakse ruumi suurusest ning töötajate ja seadmete arvust lähtudes.

10. Ruumide sisustus.

10.1. Ruumides paiknevad mööbel, mängu- ja võimlemisvahendid, käsitõõvahendid ning sanitaarseadmed peavad olema ohutud ja vastama laste vanusele ning arvule rühmas. Sisustuse paigutus ruumis peab tagama vaba ja ohutu liikumise ning võimaldama lapse arenguks vajalike tegevuste läbiviimist.

10.2. Riietusruumi paigaldatakse kapid laste ja rühmapersonali üleriie jaoks. Lasteasutuses tagatakse laste välisriiete ja -jalanõude ning kinnaste kuivatamine.

10.3. Rühma riietekuivatusruumi peab projekteerima kütteseadmed, sundventilatsiooni ning paigaldama nagid ja restid üleriie ning jalatsite jaoks.

10.4. Tualettruumides peab olema kätepesuvalamuid, WC-potte ja erivalamuid tabelis 4 toodud hulgal.

Tabel 4

Ruumide liik	Kätepesuvalamud		WC-potid		Erivalamu pottide pesemiseks
	laste	täiskasvanute	laste	täiskasvanute	
Sõimerühm	2	1	1	–	1
Lasteaiarühm	2–4	1	2–4	–	–
Personaliruum	–	1	–	1	–

10.5. Kätepesuvalamud paigaldatakse ka kööki, personali riietusruumidesse, tervishoiuruumidesse ja pesukõõki. Kõõgipersonali kätepesuks paigaldatakse kangiga kraan.

10.6. Personali käte kuivatamiseks paigaldatakse elektrikuivatid või kasutatakse pabertarvikuid. Kõõgipersonali tualettruumi paigaldatakse dušikabiin.

10.7. Rühmaruumide tualettruumides peab olema dušš koos dušialusega: sõimerühmas 0,8 m kõrguse alusvanniga käsidušš, lasteaiarühmas jalapesualusega käsidušš.

10.8. Sõimerühma valamud põrandast peab olema 0,4 m, lasteaiarühma valamud – 0,5 m.

10.9. Sõimerühma tualettruumi paigaldatakse riul pottide hoidmiseks.

10.10. Lasteaiarühma tualettruum jaguneb kolmeks: poiste ja tüdrukute WC-ruum kumbki kahe WC-potiga ning ühine pesuruum nelja kätepesuvalamuga.

10.11. Laste laudade ja toolide põhimõõtmed ning märgistuse värv on toodud tabelis 5.

Tabel 5

Laste laudade ja toolide mõõtmed ning märgistuse värvid

Lapse kasv (cm)	Mööbli number	Laua kõrgus (cm)	Tools kõrgus (cm)	Märgistuse värv
alla 85	00	34	18	must
85–99	0	40	22	valge
100–114	1	46	26	oranž
115–129	2	52	30	violetne
130 ja üle	3	58	34	kollane

Märkus. Laud ja tool märgistada suvalise kujutise või pildiga tabelis antud värviga.

10.12. Igal lapsel peab olema ühe ja sama märgistusega laud ja tool.

10.13. Igas rühmas peab olema vähemalt kahe mõõdus toole ja laudu.

10.14. Igal lapsel peab olema oma voodi. Voodi põhi peab olema kõva. Sõimerühmas peab voodi pikkus olema vähemalt 120 cm, laius 60 cm ja lasteaiarühmas vastavalt 140 cm ning 60 cm. Voodipõhja kõrgus põrandast peab olema vähemalt 20 cm.

10.15. Lasteasutuse teleriekraani diagonaal peab olema vähemalt 54 cm. Teler paigaldatakse 1–1,3 m kõrgusele põrandast. Ruum peab võimaldama teleri vaatamist 4,5 m kauguselt.

10.16. Laste poolt personaalarvutite kasutamine peab olema kooskõlastatud tervisekaitsetalitusega.

10.17. Tervishoiuruumides peab olema vähemalt töölaud, neli tooli, riidekapp, kapp dokumentide ja töövahendite jaoks, ravimikapp, protseduurilaud, kušett, riidenagi, sirm, peegel, prügikast, tekk, kaks laualampi, pikkusemõõtja, meditsiinikaal, valgustatud silmatabel ja vajadusel väike külmik koos termomeetriga.

10.18. Tervishoiuruumides peab korduvkasutusega tarvikutest olema vähemalt stetoskoop, vererõhuaparaat koos mansettidega 8 x 20 cm ja 12 x 28 cm, neelu vaatamise lamp koos patareidega, digitaaltermomeeter koos patareidega, mõõdulint, luup, veekotid, neerukausid, anatoomilised pintsetid, meditsiinikäärid, žgutt, rõhksidemed, üks komplekt eri suuruses lahaseid, kolmnurkrätikud, elastiksidemed ja vajadusel termos vaktsiinide toomiseks.

10.19. Tervishoiuruumides peavad ühekordsetest tarvikutest olema vähemalt süstlad koos nõeltega, spaatlid 15 x 2 cm, lateks- ja vinüülkindad, piiritusega immutatud nahapuhastuspaberid, haavasidumismaterjalid (sidemed, plaastrid), võrksidemed ning desinfitseerivad vahendid käte, tööpindade ja korduvkasutusega tarvikute puhastamiseks ja vajadusel vaktsiinide hävitamiseks.

10.20. Tervishoiuruumides peavad ravimitest olema vähemalt mittesteroidsed põletikuvastased ained, rögalahtistavad ja köha pärssivad ained, nohu pärssivad ained, põletikuvastased silmaravimid ning antiseptilised ja desinfitseerivad ained.

11. Maa-ala, ruumide ja sisustuse korrashoid.

11.1. Maa-ala korrastatakse iga päev, muru niidetakse regulaarselt.

11.2. Liivakastide liiva peab vahetama igal kevadel. Laste õues viibimise ajal peab liivakasti liiv olema niiske.

11.3. Rume peab iga päev tuulutama ja niiskelt koristama. Muusika- ja võimlemissaali põrand tuleb pärast õppetevust puhastada ja ruum tuulutada. Põrandavaibad puhastatakse tolmuimejaga.

11.4. Tuulutamise ajal ei tohi ruumi õhutemperatuur langeda alla +16 °C ning lapsed ei tohi viibida nendes ruumides.

11.5. Üks kord nädalas peab ruume põhjalikult koristama.

11.6. Kaks korda aastas (vajadusel sagedamini) tehakse suurpuhastus – seinte, laearmatuuride, akende, aknakardinate ja muu pehme inventari pesemine ning põrandavaipadele vahupesu või keemiline puhastus.

11.7. Uued mänguasjad tuleb enne kasutamist pesta. Edaspidi puhastatakse ja pestakse mänguasju olenevalt määrdumisest, kuid vähemalt üks kord nädalas ning sõimerühmas kaks korda nädalas. Sõimerühmas ei tohi kasutada mittepestavaid ega kergesti lagunevaid (vahtlateksist, pehme täidisega jne) mänguasju.

11.8. Voodipesu ja käterätte vahetatakse olenevalt määrdumisest, kuid ööpäevarühmades vähemalt üks kord nädalas ning päevarühmades iga kümme päeva järel. Tekke klopitakse samaaegselt voodipesu vahetusega.

11.9. Kasutatud ja määrdunud pesu kogutakse igas rühmas kohe plastikkotti ning viiakse mustapesuruumi.

11.10. Lasteasutuses võib kasutada Tervisekaitseinspektsiooni poolt lubatud pesemis- ja puhastusvahendeid.

11.11. Igal rühmaruumil peavad olema eraldi koristus- ja puhastusvahendid, neid hoitakse koristusvahendite ruumis või kapis.

11.12. Tualettruumi koristamiseks peavad olema eraldi märgistatud koristus- ja puhastusvahendid ning neid hoitakse tualettruumi kapis.

11.13. Koristus- ja puhastusvahendite valik ja arv peab tagama kvaliteetse koristamise ning vajaliku puhtuse.

11.14. Nakkushaiguste esinemise perioodiks kehtestatakse lasteasutuses tervishoiutöötaja korraldusel eri koristus- ja puhastuskord.

III. TERVISE EDENDAMISE NÕUDED

12. Personali tervisekontroll, isiklik hügieen.

12.1. Enne töölepingu sõlmimist ja edaspidi perioodiliselt peavad lasteasutuse töötajad tegema tervisekontrolli sotsiaalministri 23. detsembril 1997. a määrusega nr 44 (RTL 1998, 6/7, 48; 153/154, 576) kinnitatud «Tervisekontroll nakkushaiguste leviku tõkestamiseks» nõuete kohaselt.

12.2. Lasteasutuse tervishoiutöötaja käesolevate nõuete mõistes on vastavat pädevust omav õendusala töötaja või arst (edaspidi tervishoiutöötaja). Tervishoiutöötaja pädevuse nõuded kehtestab sotsiaalminister.

12.3. Lasteasutuse personal peab kandma vahetusjalatseid.

12.4. Lasteasutuse personal peab tundma ja täitma käesolevaid nõudeid ning pidevalt täiendama teadmisi laste tervise kaitse ja tervise edendamise alal.

12.5. Köögipersonal ja õpetaja abid peavad toidukäitlemise ajal kandma eririietust.

12.6. Tualettruumide koristaja peab kandma eririietust, mida hoitakse koristusvahendite ruumis.

12.7. Lasteasutuses ning selle maa-alal on suitsetamine keelatud.

13. Lapse vastuvõtt lasteasutusse.

13.1. Lasteasutusse vastuvõtu ja sealt lahkumise korra kehtestab linna- või vallavalitsus. Tervishoiutöötaja teeb vajadusel ettepanekuid lasteasutusse vastuvõtu ja sealt lahkumise korra kehtestamise osas kohaliku omavalitsuse täiteorganile.

13.2. Lapsevanem peab esitama lasteasutuse juhatajale lapse lasteasutusse esmasel vastuvõtul perearsti väljastatud vormikohase arstitõendi (lisa).

13.3. Tervishoiutöötaja võtab vastu lasteasutusse saabuvad uued lapsed koos perearsti väljastatud arstitõendiga.

14. Lapse tervise jälgimine.

- 14.1. Soodsate ilmastikutingimuste korral peab võimalikult palju tegevusi toimuma õues.
- 14.2. Õpetaja jälgib lasteasutuses laste tervise seisundit, teavitab tervise- või käitumishäirete korral tervishoiutöötajat. Tervishoiutöötaja teavitab vajadusel lapse arsti ja arstiga kooskõlastatult nõustab lapsevanemaid, pedagooge ja kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajat lapse tervise- või käitumishäire küsimuses. Tervishoiutöötaja teavitab lapse väärkohtlemise kahtluse korral sellest kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötajat.
- 14.3. Õpetaja jälgib laste kehalist aktiivsust, vajadusel palub tervishoiutöötajal kontrollida lapse kehalise koormuse taluvust.
- 14.4. Tervishoiutöötaja koostab tervisehäiretega lapsele individuaalse päevakava, arvestades tema vaimse ja füüsilise koormuse taluvust ning koostab vajadusel tervisehäiretega lapse toitumise osas erimenüü.
- 14.5. Tervishoiutöötaja jälgib ja nõustab erivajadustega ning püsivate tervisehäiretega last kooskõlastatult perearstiga.
- 14.6. Tervishoiutöötaja jälgib tervisekaitse nõuete täitmist, teeb vajadusel ettepanekud juhatajale, sealhulgas traumade ennetamisele suunatud keskkonna kujundamiseks.
- 14.7. Tervishoiutöötaja jälgib laste toitlustamist ja teeb vajadusel ettepanekud juhatajale.
- 14.8. Tervishoiutöötaja osaleb haiguste ennetamise ja tervise edendamise projektide läbiviimisel lasteasutuses ning lasteasutuse õppekava koostamisel.
- 14.9. Tervishoiutöötaja dokumenteerib laste tervisehäired, jälgimise ja nõustamise tulemused, laste tervise edendamiseks tehtavad meetmed ja edastatud ettepanekud.
- 14.10. Tervishoiutöötaja esitab kord aastas valla- või linnavalitsusele ja hoolekogule kirjaliku ülevaate laste tervisekaitse ja tervise edendamise nõuete täitmise kohta asjaomases lasteasutuses ning järelevalveasutuse tehtud ettekirjutustest.

15. Lapse haigestumine.

- 15.1. Tervishoiutöötaja jälgib nakkushaiguste esinemist ja nakkuste leviku tõkestamise nõuete täitmist lasteasutuses, teeb vajadusel ettepanekuid juhatajale.
- 15.2. Tervishoiutöötaja osutab esmaabi, hooldab ja õpetab haigestunud last.
- 15.3. Lasteasutuses haigestunud lapse juurde kutsutakse lapsevanem (vajadusel arst) ning laps saadetakse olenevalt lapse tervise seisundist koju või tervishoiuasutusse.
- 15.4. Kuni lapsevanema või arsti tulekuni peab haigestunud laps viibima haige lapse toas tervishoiutöötaja või lasteasutuse muu töötaja jälgimisel.
- 15.5. Lapsevanem peab esitama pärast lapse haigusest tervenemist perearsti väljastatud tõendi, kuhu märgitakse:
- väljavõtte tervisekaardist (RTL 1998, 58/59, 262);
  - terviseisundist tulenevad vajalikud eritingimused;
  - soovitusel liikumisõpetuse, karastamise jm kohta;
  - perearsti andmed (nimi, tegevuskoht, telefon, arstikood, litsentsinumber).

IV. PÄEVAKAVA KOOSTAMINE

16. Päevakava koostatakse lähtuvalt alushariduse raamõppekavast ning sõltuvalt lasteasutuse lahtioleku ajast ja laste vanuserühmast. Päevakava koostamisel tuleb võimaluse korral arvestada laste individuaalsete vajadustega.

17. Päevakavas võimaldatakse väikelapsele (kuni kolme aasta vanuseni) vähemalt üks kord päevane uneaeg. Lastele peab olema tagatud päevas vähemalt üks tund puhkeajaga valikuvõimalusega une või muu vaikse tegevuse vahel. Hälviklapsele peab võimaldama uneaega vastavalt tema soovile.

18. Laps peab viibima iga päev sõltuvalt ilmastikust vähemalt 1–2 korda õues.

19. Lapse lasteasutusse toomine ja kojuviimine ei tohi segada une- ja söögiaega ning planeeritud õppe- ja kasvatustegevusi.

V. TOITLUSTAMINE

20. Lasteasutuses pakutav toit peab olema eakohane, ohutu ning vastama toiduseaduse (RT I 1999, 30, 415; 58, 608), tarbijakaitseseaduse (RT I 1994, 2, 13; 1999, 35, 450) ja nende alusel vastuvõetud õigusaktidega kehtestatud nõuetele.

21. Toit valmistatakse võimalikult värsketest, töötlemata toiduainetest kaheks nädalaks koostatud menüü kohaselt, arvestades sotsiaalministri 14. detsembri 1995. a määrusega nr 62 (RTL 1996, 5, 42) kinnitatud «Eesti toitumissoovitusi».

22. Toidukorrad peavad olema kindlal kellaajal ning toidukordade vahe päeval ei tohi ületada 3,5–4 tundi.

23. Täiendavalt toiduseaduse, tarbijakaitseseaduse ja nende alusel vastuvõetud õigusaktidega kehtestatud nõuetele peab lasteasutuse toitlustamisel järgima alltoodud nõudeid:

- toiduainete hankimisel otse tootjalt peab nõudma toiduaine kvaliteeti ja ohutust tõendavaid dokumente. Hankimisel otse tootjalt peab tootja olema lasteasutuses kirjalikult registreeritud;
- toiduainete õhukindlalt konserveerimine ja piimatoodete (kohupiim, hapupiim) valmistamine lasteasutuses ei ole lubatud;
- toorpiima peab enne kasutamist keetma.

24. Toidunõusid tuleb pesta nõudepesumasinas või käsitsi. Nõudepesumasinas tuleb pesta valmistajatehase kasutusjuhendi kohaselt. Käsitsi tuleb pesta nõusid kaheosalises kraanikausis järgmiselt:

- eemaldada nõudelt toidujäägid;
- pesta harjaga kraanikausi esimeses osas +40°–50 °C vees, millele on lisatud nõudepesuvahend;
- nõud loputada kraanikausi teises osas voolava +65 °C või kuumema veega;
- nõud panna kuivama kuivatusrestile.

Kuuma voolava vee ajutisel puudumisel või kui selle temperatuur on alla 65 °C, tuleb kasutada desinfitseeriva toimega nõudepesuvahendit.

VI. VASTUTUS

25. Lasteasutuse omanik vastutab käesoleva dokumendiga kehtestatud planeerimise, ehitamise, renoveerimise nõuete, vajaliku sisustuse ja inventari olemasolu eest.

26. Lasteasutuse juhataja kontrollib käesolevate nõuete täitmist ja vastutab nende täitmise eest.

Lisa

«Koolieelse lasteasutuse tervisekaitseõuded, tervise edendamine, päevakava ja toitlustamine» juurde

Tervishoiuasutus . . . . . Välja antud . . . . . 20 . . . . . a.
Arsti nimi . . . . .
Telefon . . . . .
Arstikood . . . . . Haigekassa . . . . .
Litsentsinumber . . . . . Haigekassa kaardi nr . . . . .

Arstitõend

(Esitamiseks koolieelse lasteasutusele, koolile või noortelaagritele)

Nimi . . . . .
(ees- ja perekonnanimi)

Vanus . . . . .

Aadress ja vanemate kontaktandmed . . . . .
. . . . .

Põetud nakkushaigused: . . . . .
. . . . .

Vaktsineerimised: Vaktsineerimine   Revaktsineerimine

DTL . . . . .

Tbc . . . . .

Leetrid . . . . .

Punetised . . . . .

Mumps . . . . .

OPV . . . . .

Erimärkused:

Puukentsefaliit . . . . .
. . . . .

Arstliku läbivaatuse tulemused . . . . .
. . . . .

Tervise seisundi iseärasused (sh kroonilised tervisehäired ja allergia), mis vajavad arstlikku järelevalvet, abi või nõustamist . . . . .
. . . . .

Soovitused kehaliseks tegevuseks, toitlustamiseks jm . . . . .
. . . . .
. . . . .

Arsti pitser

Allkiri . . . . .

SID